

Những mối ưu tư

IV - "Những mối ưu tư của người Việt đôi bờ" của Bửu Sao —

Trình bày tác phẩm *Những mối ưu tư của người Việt đôi bờ* của Bửu Sao là một việc rất khó, vì đây không phải là **một** quyển sách về **một** vấn đề, nhưng là một tập hợp không biết bao nhiêu là nghị luận về tất cả những vấn đề liên quan đến sự tồn vong tiến triển, an sinh phúc lợi, tự do dân chủ của Việt Nam. Có thể nói là tác giả đã "bao sân" về các vấn đề quan trọng của Việt Nam. Nguy cơ của một văn tác như thế là chỉ phớt lên các vấn đề một cách nông cạn, tài tử. Nhưng tác phẩm của ông Bửu Sao đã không nằm trong loại này. Nó là một công trình nghiên cứu rất công phu và suy tư rất sâu sắc, căn cứ trên những kiến thức vững vàng, sâu rộng. Nó bộc lộ một ý chí tìm ánh sáng về các vấn đề Việt Nam để giúp người Việt có chất liệu để suy tư, cứu xét một cách hữu hiệu, để đi đến những lựa chọn sáng suốt. Như tác giả đã nói ở tit của sách, quyển sách này bàn về "những mối ưu tư của người Việt đôi bờ trong việc mưu cầu hạnh phúc cho dân Việt nhân dịp khảo sát chính sách đổi mới của Đảng Cộng Sản Việt Nam qua các tài liệu quốc nội trong bối cảnh lịch sử thế giới".

Vì nó là một khảo sát chính sách đổi mới của ĐCSVN, nên về căn bản nó là một công trình nghiên cứu, phân tích, phê phán chế độ và chính sách của ĐCS hiện tại. Có thể nói đây là một công trình quy mô. Đặc điểm của nó là tác giả đã dùng những tài liệu xuất phát từ trong xứ và trong chế độ cộng sản. Những tài liệu này rất dồi dào phong phú, và hiển nhiên là tác giả đã bỏ rất nhiều công để thu tập những tài liệu đó. Quan trọng hơn nữa, tác giả đã cứu xét những tài liệu đó rất kỹ, đã nghiên ngấm về tất cả những khía cạnh của những sự kiện mà độc giả có thể biết qua những tài liệu đó để rút những kết luận có thể giúp họ thấy vấn đề một cách rõ ràng, để lấy những quyết định sáng suốt và hữu lý, thích ứng với tình hình, trong bối cảnh thế giới hiện tại.

Qua sự cứu xét kỹ càng, khách quan nói trên tác giả đi đến kết luận rằng chế độ "xã hội chủ nghĩa" Việt Nam hiện tại là một chế độ theo đuổi những "chính sách thực dân bản địa". Đây là mối giằng liên kết tác phẩm của ông với các tác phẩm của Cụ Hoàng Trọng Thủy và Phạm Văn Lưu. Sau thực dân Pháp và thực dân Mỹ, dân Việt lại bị nạn thực dân cộng sản, mà ông gọi là "thực dân bản địa". (tr.12) Không khác gì chế độ thực dân Pháp, chế độ xã hội chủ nghĩa tước đoạt quyền tự do mưu cầu hạnh phúc và quyền tự do lựa chọn đại diện của mình, cùng quyền tham gia vào các quyết định về hướng đi và số phận của xứ sở -- quyền chính trị.

Lãnh đạo ĐCSVN cũng tự dành cho mình quyền định đoạt về kinh tế nhưng những chính sách của họ lựa chọn và áp dụng không thể đưa nước nhà đi tới được. Bửu Sao viết: "Giờ đây nhân dân Việt Nam đang bị đặt ở một vị thế giả tạo, sai trái, bất ổn. Bao cấp chẳng phải bao cấp, tư bản chẳng ra tư bản. Mạnh ai nấy sống, như trên mảnh đất hoang vậy. Trong tình trạng này, cái xí nghiệp khổng lồ gọi là Đảng Cộng Sản Việt Nam dưới danh xưng nhà nước Cộng Hoà Xã Hội Chủ Nghĩa có nên bị giải thể hay không? Giải thể cách nào đây?" (tr.71) Ông chủ trương giải thể, và đồng thời đưa ra những đề nghị thích ứng để giải thể chế độ về mọi phương diện.

Tác phẩm của ông Bửu Sao là một tài liệu tham khảo tất yếu của tất cả những người Việt Nam, **bên này và bên kia**, đang tìm lối thoát cho xứ sở.

Đối với những người thuộc **bờ bên này**, tác phẩm này cung cấp những giải thích rất khoa học, khách quan, giản dị, về hầu hết các khía cạnh của vấn đề, có thể dùng làm luận lý cho một cuộc chống cọng đứng đắn, xây dựng, căn cứ trên lý trí và lịch sử, trên những nguyên tắc vững vàng của chính trị-xã hội-kinh tế học, thay vì chống cọng một cách mù quáng, bừa bãi, thiếu căn bản lý luận vững chắc, và vì vậy không hữu hiệu.

Đối với những người thuộc **bờ bên kia** còn lương tri, còn trí tuệ, đã theo Việt Minh rồi ĐCS vì lý tưởng và nay đã có nhiều nghi vấn về khả năng của chủ nghĩa cọng sản, và nhất là về khả năng của ban lãnh đạo của ĐCS và những chính sách họ đưa ra trong việc giải quyết các vấn đề trọng đại của dân tộc -- an ninh, cơm áo, phát triển, tiến bộ, công bằng xã hội, tự do dân chủ, kỹ cương đạo lý -- tác phẩm của Bửu Sao sẽ cung cấp những giải thích chế độ "xã hội chủ nghĩa" hiện tại và những chính sách mà ĐCS đang theo đuổi trực trặc chỗ nào, ra sao, và phải làm gì để ra khỏi tình trạng đó.

V - Kết luận

Ba quyển sách nêu trên đây là những quyển sách mà tôi nghĩ rằng mỗi người Việt Nam cần có, cần đọc để biết, để hiểu thêm về lịch sử và các vấn đề lớn của xứ sở để có một quan điểm sáng suốt, đứng đắn, cân bằng và công bằng về người, về việc.

Riêng tôi, một người đã đọc rất nhiều sách về Việt Nam trong 50 năm qua, ít khi tôi được cái hứng thú đọc những tác phẩm về Việt Nam của người **Việt Nam** có giá trị như những tác phẩm này vì nó hội đủ những điều kiện về phương pháp khoa học trong việc biên soạn văn tác về sử. Các tác phẩm này làm sáng tỏ thêm lịch sử Việt Nam và giúp cho người Việt thấy, hiểu những vấn đề của xứ sở một cách rõ hơn. Nó vừa là một đóng góp đáng kể về thúc tiến việc viết sử Việt Nam, vừa là một đóng góp đáng kể vào sự tìm giải quyết cho những vấn đề trọng đại của xứ sở.

Ottawa, tháng 1, năm 1995